

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 120.

V Ljubljani, v sredo 28. maja 1890.

Letnik XVIII.

Velevažno narodno pravo.

Jedna izmed glavnih nalog naših v tem letu je, kakor smo poudarjali svojedobno v članku „Ljudsko štetje leta 1890“, pripravljati ljudstvo naše, osobito pa slovenske manjšine, na ljudsko štetje, ki se bode vršilo dné 31. decembra leta 1890, kajti to štetje je za naš narod velevažnega pomena. V drugih državah, kjer je stanovništvo skoro samo jedne narodnosti, nima ljudsko štetje takega pomena, kakor v naši državi, katere tvorijo različni narodi. Pri nas so od izida ljudskega štetja zavisna najvažnejša narodna prava po slovenskih pokrajinah, in radi tega treba skrbno gledati na to, da se ljudsko štetje vrši povsem pravično.

V državnem zboru vršila se je letos jako zanimiva razprava o ljudskem štetju. Ta razprava avstrijske odnošaje jako dobro označuje. Po drugih državah razpravljalo se je gledé ljudskega štetja o stvaréh, kako treba dognati in poznavati štetje ljudstva po okoliščinah.

Ali v Avstriji ima ustavoverna stranka zagotovljeno veliko korist, to namreč, da se s štetjem pospešuje nemška narodnost. Za vse drugo se ne brigajo gospodje, kaj je prospešno temu ali onemu narodu, da imajo le tolažbo iz minulosti, koliko avstrijskega stanovništva se boode pod plaščem „občevalnega jezika“ predelalo v Nemce. Slovenci, Čehi in Hrvatje so temu nasproti primorani, braniti v prvi vrsti svoja prava in svojo narodnost, in nimajo nikake prilike, da bi se mogli potezati za zboljšanje štetne izvršbe, dokler niso njih pravice zadostno zagotovljene.

V istini je to čudno, da tako jasno pravo, od katerega Slovenci nikoli ne odstopimo, in mora konečno dospeti do pravičnega izvajanja, da se to

pravo omejuje vsled malenkostnih izgovorov in ovir. Da bi se narodnost navajala v evropskih statistikah in v javnih publikacijah povsem kot kaka tipična posebnost ali lastnost, n. pr. rjavi lasje, črne ali modre oči, telesna velikost, ustavaška in vladna stranka bi se vzlic temu izgovarjali z razlogi, kakoršni so se navajali v napominani seji. Toda kakor je narodnost tudi podstava pravice, odločno moramo poudarjati, da se ta narodnost pravičnim in neovrgljivim načinom določuje od časa do časa. Slovenci in naši slovanski zavezniki zahtevali so že pred najstimi leti v državnem zboru, naj se že pri štetju leta 1880 določuje narodnost. Tedaj se to ni zgodilo. Ko se je pa pokazalo, da so se povodom ljudskega štetja gledé občevalnega jezika dogajale velikanske krivice, zavladao je vseobčno mnenje, da se ta zadeva mora popraviti pri novem štetju leta 1890.

Nedavno torej razpravljalo se je v državnem zboru o svoti, koja se tiče troškov za bodoče ljudsko štetje. Ta zadeva je bila že v proračunskem odboru predmet boja. Poslanec grof Kaunic ostal je pri svojem lanskem predlogu, naj se pri letošnjem ljudskem štetju nadomesti rubrika „Občevalni jezik“ z rubriko „Narodnost“. Proračunski odbor je pa dotično resolucijo odklonil ter vsprejel resolucijo, v koji se pozivlje vlada, naj skrbi za to, da se bode pri poizvedovanju občevalnega jezika postopalo nepristransko in ne trpelo nobenega pritiska. V zbornici je pa vsprejel poslanec Jahn predlog grofa Kaunica za svojega, naj se namesto „občevalnega jezika“ uvede rajši „narodnost“. Jahnov predlog je bil odklonjen z 101 glasom proti 47; za predlog so glasovali Čehi, člani Hohenwartovega kluba in središčni klub, koji so bili prisotni v zbornici. Zoper predlog so glasovali razven ustavovercev tudi — Poljaki, menda nasproti Rusinom iz tistih razlogov kot ustavaki.

Res je, da vzajemno postopanje pravice za Jahnov predlog ni bilo dogovorjeno in skleneno, toda to glasovanje napravilo je ustavovernim Nemcem veselo presenečenje, okrepilo njih nadeje, podnetilo njih gospodovalne skomine, naporom pravice pa prizadelo velik udarec!

Mi Slovenci se ne bojimo sicer za popolnem slovenske kraje, tu smo skoro povsodi obvarovani pred narodnimi izgubami, a pomejnim krajem in gledé narodnosti namešanim moramo obračati največjo skrb. Radi tega moramo biti pripravljeni! Vedno moramo pomisliti, da so od vspeha tega štetja zavisne pravice naših narodnih manjšin, kajti namešano ozemlje smatralo se boode povsem kot tako, v kolikem številu živé v njem obe narodnosti.

To štetje boode imelo v Slovencih vpliv na vse novo desetletje, vsled česar se utvorijo novi odnošaji, odločilni za slovenski živelj v teh pokrajinah, in celó odločilni i za politično življenje vsega naroda.

Radi tega mera vsakdo stati na straži in splovnati dolžnost svojo. V kakeršnem-koli oziru more kdo tu kaj storiti za slovensko stvar, kdor more kaj pripomoči do nepristranskega izjavljanja slovenskega prebivalstva, mora takó storiti. Tu veljajo v polni meri besede: „Kdor ni z nami, je zoper nas!“

Železnica Loka-Divača.

Govor poslanca dr. Ferjančiča v državnem zboru dné 8. maja 1890. I.

Visoka zbornica! V seji dné 19. aprila sem izročil peticijo več kranjskih občin, da bi se izdelala državna železnica v Trst s tem, da bi se zgradila železnična proga Divača-Razdrto-Škofja Loka, in danes si dovoljujem v kratkem podpreti to peticijo. Predmet gotovo ni nič novega. Z njo se pečajo in interesujejo krogi in pokrajine že več let. Pri raz-

LISTEK.

Izpovedanja bivšega prostomisleca.

(Spisal Leo Taxil. Iz francoščine preložil Martin Žiltir.)
(Dalje.)

Dné 23. aprila sem spisal članek, o katerem sem ravnokar govoril, članek, v katerem sem se rotill, da me nič ne bo odvrnilo od boja zoper verstvo. Ko sem bil poslal liste v tiskarno, pripravim se, da bi končal dan s prestavljanjem pravde Jovane d' Arc. Siloviteje kakor kdaj so me napadla umovanja, ki so se trkala in si ugovarjala v mojem osuplem duhu. Naenkrat začutim grozno potresenje vsega mojega bitja. Zdelo se mi je, kakor da bi mi notranji glas vpil:

„Tepec, ki si! Tebe samega mamijo čuti! ti ne razumeš torej, da je Jovana svetnica, in da od tistega trenutka, ko ni bila zmožna laži, je imela res prikazni, katere je trdila! Ti torej ne razumeš, nesrečnež, da je spolnovala čeznaravno poslanje? Ti torej ne razumeš, da je čeznaravno, vkljub tvojemu brezbožnemu dvomstru, vkljub tvoji neveri?“

Ne vem, kaj se je takrat zgodilo. V nekaterih sekundah je oživela pred menoj vsa moja preteklost: moje prvo dobro obhajilo in moje prvo božjeropno obhajilo; Mongré, Saint-Louis in Mettray; moj oče, moja mati, moja sveta botra; srečni dnevi mojih otroških let in grenkosti mojega protiklerikalnega

življenja; odkritosrčna prijateljstva tistih, od katerih sem se ločil in neutolažljiva sôvraštva ločinarjev, s katerimi sem se zvezal; dobrota onih in zloba družih; moje laži, moje neumnosti. Začel sem ihteti.

„Odpusti, moj Bog!“ mrmram med solzami; „odpusti mi bogokletstva! odpusti mi vse hudo, kar sem ga zakrivil!“

Skrbno sem se zaprl v svojo pisarno, da bi ne bil moten; na kolena padem in prvokrat po sedemnajstih letih molim.

Ko se je storil večer, nisem nič rekel o spremembi, ki se je izvršila v mojem notranjem. Nisem mogel obedovati in nisem nič pojasnil vzroka, da mi manjka slasti. Tudi spati nisem mogel. Žena se nič ne čudi; ker velikrat se je dogodilo, da mi je bil duh poln predmeta, katerega sem obdelaval, in da sem kako noč, v kateri nisem mogel spati, porabil za pisanje. Vrnem se še v pisarno, in prebijem to noč v molitvi. Sklenil sem, drugi dan iti po odvezo svojih hudodelstev. Pri prvem svitu dne sklenem sporočiti svoje spreobrnjenje katoličanu, ki ni nikoli obupal nad menoj, in ki mi je vedno kazal prijateljstvo. Ta prijatelj je bil g. Mercier, s katerim sem se spoznal v Marseilli leta 1872.

Tukaj je pismo, katero sem mu pisal:

Pariz, dné 24. aprila 1885.

Dragi gospod Mercier!

To pismo vam če prinesti prav prijetno, nepričakovano vest. Od večeraj nisem več stari človek;

popolnoma sem spremenjen. Vaše katoliško in prijateljsko srce je gotovo trpelo poslednja leta vselej, ko ste zvedeli, kako je moje protikrščansko pohujšljivo dejanje; pa gotovo ste prosili za-me — ker Vi ste me, to vem, resnično ljubili — in Vaše prošnje so uslišane.

Včerajšnji dan, proti tretji uri popoldne, je bilo, da sem slišal v sebi kakor kak glas očitajoč mi vse moje prestopke. To je bilo močnejše, kakor jaz, jokal sem. Moje brezbožnosti so me prestrašile. Vprašal sem se, če bom mogel kdaj doseči odpuščenje od Boga, katerega sem toliko razžalil. Potem sem premišljal, kako neskončno je božje usmiljenje, in sem začel upati.

„Da“, sem si rekel, „Bog je dober, ki je prenašal taka bogokletstva, kakoršna sem jaz priobčeval, taka svetoskrunstva, kakoršna sem jaz doprinesel! . . . Mogel bi me bil s streló ubiti in me po pravici pogrezniti v večno brezno pogubljenja. Pa ni hotel; temveč je čakal, da sem se pogreznil najgloblje v temno jamo nevere, da bi mi podelil naenkrat luč svoje milosti.“

Verujem! verujem!

Še to jutro bom šel k izpovedi, jaz, ki sem toliko črnil izpoved! Konec je, duh teme je za vselej izpojen iz moje duše. Odslej bom vse svoje napore obrnil na to, da popravim, če je mogoče, vse zló, ki sem ga storil.

pravi dné 20. oktobra l. 1887. se je prav dobro pojasnil na vse strani. Odkar veže železnična proga Trst in Hrpelje, povečalo se je zanimanje za to železnico. Ker se je torej o tem že tolikrat razpravljalo in je stvar vsekako znana, hočem stvari le ob kratkem omenjati in svoj govor bom omejil le na okolnosti, ki pridejo posebno v poštev pri tem vprašanju. Gotovo je čudno, gospóda moja, da veže Trst jedna sama železnična proga z notranjimi deželami naše države. To je tembolj čudno, če pogledamo druga primorska mesta, posebno ob Sredozemskem morji in če se ozremo, recimo tudi samó na Reko.

Južna železnica, edina zveza avstrijskih notranjih dežel s Trstom, pa tudi ni kratka. Južna železnica ni imela namena, da bi po najkrajšem potu zvezala Dunaj in severne pokrajine naše države s Trstom. Južna železnica ni iskala najkrajše zveze imenovanih krajev, temveč gledalo se je pred vsem na to, da zvežejo ž njo velike kraje naše države, zato je pa črta precéj dolga.

Če pa hočemo zavarovati Trst proti konkurenci mest ob Sredozemskem morji in severnomorskih pristanišč, če hočemo, da si Trst spet pridobi ono prekmorsko trgovino, katero so potegnili ná-se severnonemška pristanišča — saj je znano, da dobivamo mnogo prekmorskega blaga čez Hamburg, katero smo dobivali poprej iz Trsta — napravi naj se najkrajša zveza avstrijskih notranjih dežel s Trstom in morjem.

Resnica je, da se naravne daljave skrajšajo z diferencialnimi tarifi. Vendar to sredstvo ni trajno in trpežno in s tem, da se dajo posamičnim krajem ugodnosti, se večkrat škoduje drugim.

Dovolite mi, da opozarjam na nevarnosti, ki jih imamo pri sedanjem odnošaji in o katerih je močno želeli, da jih odpravimo. Ves promet s Trstom se vrši vkljub železnični progi Ljubljana-Divača le po tirih južne železnice.

Ta proga je vsekako med vsemi na južni železnici najnevarnejša. Če pogledamo na pr. ljubljansko barje, ki ima mehko podlago, poplavljeno tolikrat s povodnjimi. Težke vlake morajo tukaj z vso previdnostjo prevažati. Ako si mislimo ogromni, gotovo vsakemu izmed vas znani viadukt v Borovnici koncem ljubljanskega barja, objekt, ki se prav lahko poškoduje. Če bi se ta objekt močno poškodoval, prestal bi za dolgo časa ves promet s Trstom. To neugodnost so menda nekateri tudi uvideli in ménili so, napraviti železnično progo ob tamošnjih hribih.

Nadalje je burja, ki razgraja posebno med Postojino in Trstom. Vsako zimo ovirajo zameti tukajšnji promet; in zgodi se lahko, kakor l. 1887., ko je bil promet avstrijskih notranjih dežel s Trstom popolnoma pretrgan. Če se vzame vse to v poštev, ni mogoče misliti, da je promet na južni železnici trajno zagotovljen. Kaj pa bi še-le bilo v slučajih vojne? Onda bi se prevažalo na njej le moštvo in promet blaga bi moral prenehati. Če pomislimo, koliko bi se moralo prevažati po tej želez-

Moj izvrstni oče ni obupal nad mojim spreobrnjenjem; tudi on je veliko molil za me. Spominjam se, da mi je velikrat to pravil in je pristavljaj, da se zaradi tega obrača s posebno prošnjo do sv. Monike, ki jo prosí, da dóbi od Boga moje spreobrnjenje tako, kakor ga je dobila za svojega lastnega sina. In glej, kakor sin te blažene matere, kakor sv. Avgústin, sem se spreobrnil v dva in tridesetem letu svoje starosti.

Prosim Vas, dajte opraviti eno sv. mašo v zahvalo milosti, da se počasti Bog zaradi svojega usmiljenja proti meni. Dajte jo opraviti pri naši Gospej de la Garde, kamor bom šel z Vami ob svojem prvem potu v Marseille.

Ne mogel bi Vam povedati, kako sem srečen od včera. Nikdar nisem čutil tako sladkega notranjega vtiska. Vzeto mi je breme, ki me je hotelo uničiti.

Kako velik je Bog, in kako neizvedljive so njegove namere! Strmim, da čutim tako srečo, da sem predmet blagohotnosti, kakoršne sem jaz najmanj vreden na svetu.

Objemam Vas iz vsega srca.

Gabriel Jogand Pagès,
imenovan Leon Taxil.

35, rue des Ecoles.

(Dalje slédi.)

nici ob vojnem času in kolike nevarnosti sploh preté tej železnični progi, priznati moramo, da bi bila za državo samo velika nevarnost, ko bi imela v omenjenih nevarnostih le to železnico.

Prošnja, katero imam čast izročiti, meri pred vsem na to, da se zgradi državna železnica iz Loke v Divačo. Tej železnici gotovo ne bi pretile take nevarnosti, kakor jih ima južna železnica. Šla bo po trdnih in zavarovanih tleh in bo sploh sama na sebi krajša, kakor južne železnice proga; kajti dosejanja proga med Skofjo Loko in Divačo meri 122 kilometrov, znašala bi direktna zveza Škofje Loke z Divačo le 88 kilometrov. Pa ne gledé na to okrajšavo, je vsa osnova državne železnice krajša, kakor južne železnice. Cesarjeviča Rudolfa železnica ima pri pri St. Mihelju ob Ljubnem velike ovinke, in želeti bi bilo, da se tudi te neprilichnosti odstranijo. (Prav res! na desnici.) Skrbeti bi se moralo, da se kje od kranjske proge napravi zveza čez Karavanke, na pr. čez Ljubelj v Celovec (Prav res! na desnici.) in nadalje bi se morala napraviti zveza iz Thalheima čez rottenmannske Ture z Rottenmannom. S temi popravami bi se skrajšala proga za 150 kilometrov. (Prav res! na desnici.) Taka okrajšava bi morala imeti ugodne posledice za prevažanje in ceno blaga, zvezala bi pa tudi po najdirektnjšem potu avstrijske pokrajine, po katerih obrt in kupčija najbolj cveteta, z morjem in čez Prago bi bila najkrajša proga v Severno Nemčijo.

Vse interesovane korporacije se že leta potezajo za to železnico. Kranjski deželni zbor je sprejel jednoglasno 1886. l. predlog, da se zgradi železnica od Loke do Divače, deželni odbori tržaški, isterski in koroški so izročili jednake prošnje; kupčijske zbornice tržaška, ljubenska in koroška so večkrat in v najnovejšem času v zvezi s koroškim glavnim mestom Celovcem vložile prošnje, da bi se, kakor hitro mogoče, zgradila ta železnica.

(Konec slédi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. maja.

Notranje dežele.

Češki deželni zbor. Spravna komisija deželnega zbora je sprejela postavbo o šolskem nadzorstvu ter zavrgla od Mladočehov nasvetovane premembe. Sicer pa se obravnave vršé zelo počasno in celó optimisti ne pričakujejo mnogo trajnega vspeha teh spravnih pogajanj.

Delegacije se snidejo, kakor že poročano. dné 4. junija; cesar jih bode sprejel dné 7. junija.

Vnanje države.

Nemčija. Na dolgo in široko se je poročalo listom o pogovoru kneza Bismarcka z dopisovalcem nekega ruskega časnika. Po svoji navadi je poudarjal knez Bismarck tudi zdaj, da si je vedno prizadeval, ohraniti si dobrega soseda na vzhodu, a kako nasprotno se je obnašala Rusija njemu nasproti od leta 1870. Zadnji čas je govoril bivši kancelar tudi z Lvovom, ter si dovolil opombo, ki dovolj jasno kaže, da je sicer tudi velik diplomat v tej ali oni reči nepoučen. Knez Bismarck je namreč poudarjal, da tiči vsa nesreča avstrijske države v monarhijskem principu in v štiristoletni slabi upravi. O tej ne kaže, da bi se s knezom Bismarckom prepirali, vendar pa lahko rečemo, da tudi v Nemčiji ni vse zlato, kar se sveti, in da se nahajajo i v vzorni Prusiji stvari, ki govoré za vse bolj, kakor za uravnano upravo. Kar se pa tiče namišljene slabosti monarhijskega principa, priznati moramo, da se nekdanji nemški kancelar močno moti. Toliko ljubezni in naklonjenosti, kakor jo izkazuje nemški narod Hohenzollerjem, izkazuje jo izvestno vsak posamičen avstrijski narod svoji cesarski hiši. Takih neopravičenih opomb naj se bivši kancelar Bismarck v prihodnje zdržuje, da ne žali plemenitih čustev avstrijskih podložnikov.

Francija. Iz Besancona se 26. t. m. poroča: Danes dopoldne je sprejel Carnot, predsednik francoski republiki, oblastva. Vsi nagovori so pokazali globoko domoljubje prebivalcev v Franche Comte. Skof je predstavil duhovščino svoje škofije Carnotu, ter poudarjal, da je mir pred vsem potreben. Mnogo si prizadeva, da bi sv. cerkev in Francijo združil, hoteč dokazati, da je mogoče jedno ljubiti, ne da bi drugo izdajal. Tukajšnje društvo „Alzačani-Lotarinžani“ je izročilo predsedniku šopek v francoskih deželnih barvah, povit s črnim pajčolanom. Gospa Schiedenheinova je nagovorila Carnota, poudarjala udanost Alzacije in Lotaringije nasproti Franciji, ter rekla, da jima Francija jaméi svoje varstvo pod tremi barvami, za katere hočeti živeti in umreti. Predsednik Carnot je izrazil na to svojo zahvalo za veliko prijaznost in naklonjenost; opomnil, da je napravilo tukajšnje bivanje nánj globok vtis, ter pristavil, da pozná dobro pravo mišljenje Alzačanov in Lotarinžanov.

Rusija. Poročalo se je listom, da se bode ruska vnanja politika izpremenila. „Times“ in drugi časniki so trdili zadnje dni, da se Rusija oddaljuje od Francije in v isti meri približuje Nemčiji. Proti tem listom obrnil se je pred vsem peterburški „Svet“ ter imenoval dotične spise bajko, izmišljeno le za to, da bi vzbudila v francoskih političkih krogih vznemirjenje. A vsa izmišljotina pa je bila preokorna, da bi bila dosegla svoj namen. Francoski listi so dvomili nad izpremembo ruske politike ter trdili, da so vse te vesti neosnovane, neverojetne. „Journal des Débats“ pravi, da tiči francosko-rusko približevanje v mejsebojnih interesih obeh držav, o direktni politički zvezi pa še ni bilo govora med njima, ker si je Rusija ohranila popolno prostost v svojem postopanju. „Svet“ pravi, da ne bi bilo mogoče natančneje in pravilneje označiti razmer med Francijo in Rusijo, kakor jih je označil zgoraj imenovani list. Nadalje omenja peterburški list, da je ruska politika izključno obrnena na zavarovanje in varstvo ruskih interesov in baš radi tega si mora ohraniti popolno prostost v svojem delovanju. Vsekako pa so mogoče tudi take naravne zveze, ki nastanejo iz vkupnih interesov, ne pa iz diplomatskih izmišljotin. Ideja francosko-ruskega sporazumljenja je osnovana le na teh vseskozi realnih tleh, ki je tudi radi tega trdnejša in močnejša, kakor vse umetelne zveze. V Rusiji so že zdavna uvideli napako politike iz leta 1870. in gotovo ne poseže Rusija nikoli več po takem zistemu in sicer že radi tega ne, ker trpi še zdaj vsled te napake. Konečno trdi „Svet“, da so nameravale „Times“ s svojo izmišljeno vestjo le izpodkopati zaupanje Francozov do Rusije ter jo tako popolnoma osamiti, ker na drugi strani je zveza z Nemčijo vsaj pri dandanašnjih razmerah popolnoma nemogoča. Da ne smé Rusija Nemčiji preveč zaupati, razvidi se po mnenji ruskih listov iz napitnic in govorov cesarja Viljema v Kraljevi in Bremi ter iz obravnave v nemškem državnem zboru o armadi.

Anglija. Londonska kupčijska zbornica je priredila preteklo sredo pojedino na čast Stanleyju in njegovim drugovom. Pojedini je predsedoval sir John Lubbock. Stanley je imel govor, ki je vzbudil veliko pozornost med navzočimi. Primerjal je nemške naselbine v Afriki z angleškimi ter konstatoval, da jih Nemčija nadkriljuje v tem oziru. Nemška vlada podpira podjetja svojih državljanov, dočim odreka angleška vlada angleškim podjetjem potrebno pomoč ter celó kaže, kakor da bi hotela najrodovitejše kraje prepustiti svojim nasprotnikom. Ko bi se to v resnici zgodilo, pravi Stanley, bil bi on prvi, ki bi svetoval angleški vshodno-afriški družbi, naj se vrne takoj v svojo materno deželo. Stanleyjev govor je vzbudil pri zadnjih besedah vihar domoljubnega navdušenja in na vdeležence napravil globok vtis. — Državni podtajnik Fergusson se je vdeležil v saboto konservativnega kluba ter pri tej priložnosti omenil mej drugim to-le: Četudi je Anglija prva odprla Afriko civilizaciji, vendar se mora zadovoljiti le z enim delom Afrike. Da bi zaukazovala Anglija vsemu svetu, za to ima pač premajhno armado in brodogve; vlada naj podpira podjetja angleških naselbin ter naj ne prevzema ob jednem prevelikih odgovornosti.

Izvirni dopisi.

Z Dunaja, 22. maja. Dné 21. t. m. umrl je tukaj ekscelenca general topništva Gabrijel baron Rodić ob 3/4, na 8 zvečer po dolgem bolehanju. Kdo ga ni poznal saj po imenu vrlega graničarja kot slavnega guvernerja dalmatinskega, kamor ga je vlada poslala v časih za Dalmacijo jako tožnih, v letih vstanka v boki kotorski l. 1869 in 1870. Kolikor je bilo pred njim ondi guvernerjev bodi-si civilnih, bodi si vojaških, nikdo ni pogasil vstajnega ognja v južni Dalmaciji, ker ga — ni znal, ker ni umel naroda. Rodić mu je bil kos in to ne s hudo, ne z grdo, pač pa s pametno besedo ob pravem času in v domačem jeziku vstašem na srce govorjeno, in takoj je bil mir. In ne le to, Rodić je storil za Dalmacijo še več. Dvignil jo je iz lahonske mlake, kamor so jo bili sovražniki Avstrije do njegovega prihoda že popolnoma pritirali, ter jo postavil na slovanski podlagi zopet na avstrijsko stališče. Slovansčini je Rodić pomagal v Dalmaciji na noge, da sedaj zavzema spodobno ji mesto v uradu in v javnosti.

Rodil se je 13. decembra 1812 v Verginmostu v tedanjem okraju prvega graničarskega polka „banovcev“. Dné 17. oktobra 1826 vstopil je za kadeta v 54. pešpolk in ob jednom prišel v kadetsko kompanijo v Gradec, kjer je postal l. 1827. navodnik (frajtar), l. 1830. korporal in l. 1831. e. kr. kadet. Dné 25. aprila istega leta imenovan je bil praporščakom, l. 1833. premeščen v prvi banovski graničarski polk št. 10, kjer je postal leto kasneje poročnik, l. 1840. izvanredno nadporočnik. Leta 1847. premestili so ga k nemško-banaškemu graničarskemu polku št. 12, ter ob jednom zopet izvanredno povišali v „kapitan-lajtenanta“. V tej dobi služ-

boval je Rodić vrlo uspešno kot učitelj v kadetskem zavodu, kot batalijonski in brigadni adjutant in kot stavbinski častnik. Leta 1848. prestavljen k drugemu graničarskemu polku banovcev št. 11 postal je 12. decembra stotnik — 36 let star. V tem letu poklical ga je na svojo stran ban Jelačić, kjer je postal član komisije za organizacijo deželne obrambe. Meseca septembra bil je že adlatus generalnega adjutanta pri odhajajoči vojski proti Dunaju. Leta 1849. je bil major in pribočnik in v decembru istega leta generalni adjutant bana Jelačića, na strani katerega se je vdeležil bojev: leta 1848 pri Pakozdu, pri naskoku Dunaja, pri Schwechatu; l. 1849. na Ogerskem pri Teteny, Izaseku in Steinbruchu, pri Novem Sadu, O Beese in pri Hegyesu. Za velike zasluge prejel je vojaški zaslužni križec in Leopoldov red. Po končanem boju postal je podpolkovnik. Leta 1850. povzdignili so ga v viteški stan in leto kasneje imenovali polkovnikom pri dunajskem polku Hoch- und Deutschmeister št. 4. Hrvatski ban izročil mu je odhajajočemu na Dunaj jako laskavo pohvalno pismo v priznanje izbornega in povsod nad vse vspešnega službovanja.

Leta 1852 prevzel je Rodić novo ustanovljen polk št. 46; leta 1859 postal je generalmajor v Dubrovniku, odkoder so ga kmalu na to poslali za poveljnika v Kotor. To Vam je bil težaven položaj. Južna Dalmacija, tedaj vsa razrita po laških patriotih, skoro ni imela domačih ljudij, ki bi si bili upali braniti jo pred Lahom. Rodić jih je našel take junake. Sestavil je iz slovenskih sinov dalmatinske dežele nekako prostovoljno, brezplačno deželno brambo, katero je znal navdušiti za cesarja in državo, in čast jim bodi, vrlo so se obnašali! Ta previdnost in hrabrost Rodičeve deželne brambe prinesla mu je 17. decembra 1859 red železne krone III. vrste, in 8. marca 1860 pa baronstvo. Leta 1862 odšel je k 8. koru na Laško. Dne 23. junija leta 1866 prevzeti je moral poveljništvo 5. kora, s katerim se je na kresni dan, t. j. 24. junija, tako oslavil, da ga je cesar na vojnem polju imenoval podmaršalom!!

Sodeloval je pri St. Luciji in Kustoci. Istega leta dne 29. avgusta prejel je najvišji vojaški red Marije Terezije in je postal poveljnik 12. pehotne četne divizije; 31. marca 1867 pa mu je cesar podelil polk št. 68. Leta 1869 postal je tajni svetnik cesarjev in ob enem začasni vojaški poveljnik na Dalmatinskem, kjer je storil, kar sem že prej povedal. Vsled tistih njegovih zaslug imenoval ga je cesar leta 1870 svojim namestnikom na Dalmatinskem in stalnim vojaškim poveljnikom čez vso Dalmacijo. Dne 13. oktobra 1871 napravili so mu v Zadru presijajno svečanost ob petdesetletnici službovanja; cesar mu je pa poslal red železne krone prve vrste (vojna dekoracija III. vrste). Leta 1873 povišan je bil za generala topništva (Feldzeugmeister), in leta 1875 odličen z velikim križem Leopoldovega reda. Leta 1881 prosil je vrli general po dosluženi šestdesetih letih za pokojnino, katero je tudi dobil. Redov in odlik je imel toliko, da hkrati niti prostora ni bilo na suknji.

Jaz sem ga osebno poznal prijaznega generala, črnkastega, okroglega obraza, majhnih, črnih očij, majhne, čokaste postave, in primerno rejenega telesa. Tri leta služil sem pod njegovim poveljstvom v Zadru, dve leti bil sem vsled svojega službenega posla vsak drugi dan pri njem z različnimi pisarijami na podpis pri raportu, a nikdar nisem čul žale besede iz njegovih ust, kakor tudi ne, da bi se bil kdo drugi, naj si bode prostak ali častnik, o njem pritožil. Bil je blaga duša v vojaški suknji. Bog mu daj večni mir in pokoj!

Z Blok, 15. maja. (Konec.) Zadnji čas je, najjasta ura je odbila, vrzite soobčanje Bločanje sekiro iz rok, denite plenkačo na stran, nagrobna pesem ponosnim jelkam naj utihne. Naši gozdi so bolnik, bolniku gre prva skrb in postrežba. Zasajajte jelke, smreke, mecesne po poraženih gozdih, dokler je še kaj prsti v njih, kdor ga še ima, čisti, trebi, varuj ga. Po družih krajih porabi človek vsak prostorček, da vsadi vanj drobno drevesce, a na Blokah temu ni tako. Še v gozdu neče zasaditi tik poraženih debel nežnih drevesec, pa naj ja po pašnikih. Ne, tega ne, upira se z vsemi štirimi in vsi lepi sveti, nagovarjanje, svarjenje, vse je zaman, nepremičen je, kakor skala v njegovem posekanem gozdu. Ne, to ni tako, vsi Bločanje niso taki, hvala Bogu! Tu pa tam naletiš na moža, ki cenil lep gozd pri kmetijstvu nad vse. Taki gospodarji varujejo svoje gozde in vržejo ob tla le ono, kar več škoduje, kakor

koristi, in kjer najde kak nepotreben prostor, brž zasadi vanj drobno drevesce. Vzglede, a premalo posneman vzgled, takega gospodarja je bil pokojni A. Lavrič, posestnik v Novi Vasi in je naš sedanji gospod župnik. Sicer pravi pregovor: Verba movent, exempla trahunt, a ta dva velezaslužna moža sta jih še malo za sabo potegnila. Sem ter tja se oglašajo sicer v Novi Vasi možje, da bi zasadili pašnik Hrib. Prelepa misel, a žalibog, je še zdaj misel. Hrib se razteza ob cesti, ki pelje iz Nove Vasi v Ribnico; prostran pašnik sicer, a malokoristen. Brez vsake škode pogozditi bi vsega razven pod njim ležečih trat, katere naj bi ostale še v prihodnje pašnik. Pogledamo li danes na Hrib, vidimo le brinje in semtertja skalnata rebra; kajti po nekaterih mestih je zelo plitka zemlja, in burja z nalivi odnaša še to skorjico rodovite zemlje in sivega skalovja.

Čas, zadnji čas je, da se Hrib pogozdi ter zabrani burji neusmiljeno gospodarstvo. Koliko več bi bil vreden potem ta prostor in drugič koliko lepši bi bile Bloke. Obrasten temnozelen Hrib, pod njim bela cesta in ob cesti ravno polje, kako bi ta podoba dobro dela očem. Sicer bi bilo uajbolje, da bi se pogozdil ves prostor počenši z Javorščicami pa do nemških senožeti oziroma pašnikov, kolikor ne bi sploh zabranjali neobhodno potrebni pašniki in polja. Da bi se tem potom zaprl burji pot, umeje se samo ob sebi. Ko bi bil obrasten ves imenovani prostor, ne nagajala bi toliko burja Bločanom, vzlasti po zimi ne. — Gozdi lepšajo kraje in blažijo njih podnebje; kajti oni ustavljajo in razbijajo vetrove, ki vzlasti vspomladi sadnemu drevju škodujejo. Kraji, kjer ni gozdov, postajajo nerodoviti in mrzli. Dež pade neredno, pogostoma nastopajo suše, nalivi in viharji in toča rada pobija. Gozdi hladé po leti zrak, manjšajo vročino, čistijo zrak ter so sploh blagoslov božji vsacemu kraju, kateri je ima. Nesrečni in revni so kraji brez gozdov, in mnogi kmetovalci zapustili so svoja zemljišča radi pomanjkanja gozdov ter se preselili drugam. Grško, Španija, Italija in Francoska so slabo gospodarile s svojimi nekdanjimi lepimi gozdovi in sedaj jih zaman tako pogrešajo. V Italiji n. pr. jim gre tako tesna za les, da ga ne prodajajo na mero, temveč na vago, kakor pri nas meso. Ko so imeli lepe gozde, niso vedeli, kaj imajo, a sedaj vedó, kaj so imeli.

Torej Bločan, ne gospodari več tako neusmiljeno v gozdu, pogozdij goličave, ne obhodno potrebne pašnike, zasajaj po vrtu in pri hiši sadosno drevje in imel bodeš lep dom. Sreča se ti bode naselila pod prijazni slamnati krov, zadovoljnost na tvoj obraz in „potem ta kraj bo pravi raj.“

J. Burja.

Dnevne novice.

(Mestni zbor ljubljanski) je sinoči nadaljeval razpravo o stavbišču za novo deželno gledališče. Debata je bila jako burna. Odbornik Valentinčič je v daljšem govoru navajal pomisleke proti gradnji na Mayerjevem zemljišču, katero priporoča deželni odbor. Mesto se razširja proti severu, oziroma železnici, torej naj se ozira na to okolnost. Govornik imenuje tri prostore, ki se mu zdé primerni. Ti so Jalenov prostor, ki ga je mesto že odkupilo za 25.000 gl. Dokupiti bi se morala Andretova hiša s kosom vrta. Dalje je vrt za vojaško bolnišnico, ki je lastnina verskega zaklada. Konečno bi se moglo dobiti staro gledališče ter k temu prostoru dokupiti Kastnerjevo hišo za 60.000 gl. Hranilnica kranjska bi gotovo dovolila primerno svoto za gledališče, četudi se ne zgradi na Mayerjevem prostoru. Navsetuje torej, naj se predlog vrne združenim odsekom, da tekom jednega meseca priporoče nov prostor. Ta predlog odločno podpira odbornik Velkoverh, ker se mu zdi v Šiški zemljišče predrago štirijaški seženj po 28 gl.

Odbornik Povše naglašá, da morajo mestni zastopniki skrbeti za to, da se gledališče zida v Ljubljani, ne pa v drugi občini. Zato on ne more glasovati za 30.000 gl., dokler ne bode izvršena inkorporacija dotičnih parcel k mestni občini ljubljanski. Stavi torej predlog, naj mestni zastop dovoli 30.000 gl. za gledališče, toda s pogojem, da se prej ko mogoče izvrši inkorporacija.

Odbornik Gogola naglašá, da se s takimi predlogi hoče stvar le zavleči. Troški so proračunjeni na 225.000 gl., torej bi moralo mesto po sklepu dovoliti 22.500 gl. Govornik je odločno za Mayerjev prostor. Ravno tako zagovarja ta prostor odbornik Hrasky, češ, da bode 30.000 gl. le Da-

naisko darilo za Šiško. Šišenska občina bode sicer dobivala od vsake predstave po 50 kr., toda troški njeni bodo večji. Gledališče pa je nujno potrebno, da se bode saj tukaj slišala slovenska — beseda.

Župan Grasselli naglašá, da se gré le za to, ali mesto dovoli 30.000 gl. za deželno gledališče na Mayerjevem prostoru, kakor predlaga deželni odbor; za drugo se ne gré. Le mestu Ljubljani je na tem, da se zgradi gledališče, torej mesto tudi ne more narekavati deželi pogojev. Dežela stori za gledališče, kolikor mogoče, akoravno ji je vsejedno, ali je ali ni. Če pa mesto hoče imeti poseben prostor, dežela ne bode ugovarjala, pač pa rekla: dobro, izberite si prostor, pa tudi, posezite v žep! Občina šišenska pa bode še sama prosila, da se te parcele združijo z mestom. Zato je on proti predlogu odbornika Povšeta.

Odbornik dr. Tavčar opozarja na cesarja Jožefa trg. Da se stvar zopet ne zavleče, naj se zgradi gledališče na imenovanem trgu. Odbornik Murnik omenja, da se gledališče vsled mnogih zaprek nikdar ne bode zidalo na cesarja Jožefa trgu, zato priporoča Mayerjev prostor. Odbornik dr. Majaron se izraža za cesarja Jožefa trg, ker uradnih zaprek proti temu prostoru ni znanih. Odbornik Župan je proti cesarja Jožefa trgu. Župan odgovarja, da je finančno ravnateljstvo prisiljeno izreči svoje pomisleke proti cesarja Jožefa trgu. Dalje so bližnji posestniki hiš proti temu, da se tamošnji prostor zazida. Nato je poročevalec Iv. Hribar na dolgo in široko odgovarjal vsem protigovornikom in zagovarjal predlog združenih odsekov (finančnega, stavbinskega in olupševalnega), da mesto dovoli 30.000 gl. za gradnjo deželnega gledališča na prostoru, ki naj se od g. E. Mayerja kupi za 35.000 gl.

Pri glasovanju so bili vsi predlogi odklonjeni, in sicer predlog odbornika Valentinčiča s 13 glasovi proti 11, predlog odbornika Povšeta ravno tako; predlog poročevalca gosp. Hribarja pa z 12 glasovi proti 12.

Naposled odbornik Hribar stavi še nujen predlog, naj se nameravani vodomet naredi na cesarja Jožefa trgu, namesto pred deželnim muzejem. Predlog je bil sprejet.

(Deželni zbori) gorenje-avstrijski, solnograški, štajarski, koroški, bukovinski, moravski, šlezjski in predarelski so vsled cesarjevega patenta z dne 23. t. m. razpuščeni. Štajarsko cesarsko namestništvo je razpisalo nove volitve, ki se bodo vršile dne 27. junija za kmečke občine, dne 30. junija za mesta, trge, trgovske in obrtniške zbornice, dne 3. julija za veleposestvo.

(Truplo) nesrečnega gimnazijskega učitelja Pichlerja so našli, kakor se poroča, še le večeraj pri sv. Andreju pod Gorico.

(Mestni zbor tržaški) je imel v soboto javno sejo; na dnevnem redu je bila tudi premenitev ravnateljevega stanovanja v Škednji v šolsko sobo, in predlog, da se na tamošnji ljudski šoli odpre četrti razred za laški oddelek. Pri tej priliki so laški mestni očetje pokazali vso svojo strast in nasprotstvo slovenskim zastopnikom. Kakor čitamo v listu „Il Piccolo“ z dne 25. t. m., protestoval je v imenu Trsta zastopnik d'Angeli proti govoru poslanca Nabergoja v državnem zboru, ter mu predbacival, da ni govoril resnice. Nato pohvala galerije in laških zastopnikov. Poslanec Nabergoj odgovori, da ni pričakoval takega napada na mestu, ki ni primerno, in da je on za svoje besede v državnem zboru odgovoren le svojim volilcem, a nikomur drugemu. Od teh volilcev pa gotovo 95% podpiše vse, kar je govoril. (Oh! Oh! Moti d' indignazione.) Nato je zastopnik Spadoni ponavljal d'Angelija trditve in dostavil, da Slovenci vpeljujejo politiko v šolo in cerkev. Na galeriji je nastal velik vrišč med ploskom občinstva. Nabergoju sta pritrjevala slovenska zastopnika Martelanec in Nadlišek.

Predsednik je nato jako netaktno napal gosp. Nabergoja, češ, da bi bilo proti njegovi časti, ko bi se zagovarjal. Nabergoj odgovori, da nikjer v Evropi bi si predsednik ne dovolil take izjave. Zastopnik Fontana udari s pestjo ob klop ter zakliče: Basta! Predsednik zavrne, da ni govoril kot predsednik, temveč kot žaljena oseba. Nabergoj zakliče: „Civiltà italiana!“ (Italijanska omika!) Strahovit hrup nastane v dvorani, laški zastopniki kriče: „Fuori, fuori!“ Zastopnik Porenta kaže pest, galerija ropota, poslanci se zbirajo v središče. Nabergoj je naposled preklical svoj vsklik. V takih razmerah je pač nemogoč vsak stvaren razgovor. S tem činom

so vnovič označene žalostne razmere tržiških Slovencev.

(Glas iz-med občinstva.) Oba binkoštna praznika je bilo na železnici jako živahno. Vsi za prevoz potnikov odredjeni vlaki so bili polni. V divne gorenske kraje se je iz Ljubljane odpeljalo mnogo izletnikov, osobito v nedeljo zjutraj. Iz Karlovca se je pripeljalo mnogo članov pevskega društva „Zora“, ki so se v nedeljo odpeljali na Bled, drugo jutro pa v Postojno. Obžalovati pa moramo, da državna železnica nima dovolj voz tretjega razreda. Kedar pride več potnikov, posedati morajo v vozovih, ki sicer niso namenjeni ljudem. Občna želja je, naj se odpravi ta nedostatek.

(V Postojno) se je v nedeljo s posebnim vlakom, broječim dvaindvajset voz, odpeljalo s tuje vred do 500 izletnikov z godbo 17. pešpolka. Jama je bila lepo razsvetljena. Obiskovalcev je bilo na tisoče, največ Italijanov.

(Svarilno znamenje.) Kako malo se pri nas skrbi za podporo katoliškega tiska, dokazuje nam prenehanje dunajskega katoliškega lista „Die Gemeindezeitung“. Namesto njega počel je izhajati demokratiški organ „Wiener Tagespost“ pod pokroviteljstvom znanega „prijatelja“ cerkve in katoliškega duhovništva, dunajskega odvetnika dr. Kronawetterja. Bivši katoliški list „Gemeindezeitung“ služi za podstavo lažiliberalnemu glasilu. „Gemeindezeitung“ je mnogo let vredoval sedanjemu dekanu pri sv. Petru na Dunaji, čast. g. dr. Wiesinger; list je pošteno deloval v katoliškem smislu, in se torej zelo pogrša. Žalostno je to, da se nihče še ganil ni, ohraniti ta list, ko nasprotnikom ni bilo žal tisočakov, da se je „Gemeindezeitung“ pridobila za podlago lažiliberalnemu organu. Linški „Oesterr. Revue“ pravi: „Kar se tiče katoliškega tiska, ni pravega razuma in poštrevnosti. Samo katoliški tisek more izdatno nasprotovati lokavim namenom; in ko se vrše vse-možne zbirke, ni ga vinarja za katoliški tisek, in se pripušča, da je katoliški list podlaga cerkvi sovražnemu glasilu.“ Želeti je, da bi bilo tudi pri nas več razuma za katoliški tisek in več — poštrevnosti!

(Glasbena šola) priredi jutri popoldne majnikov izlet na Drenikovo.

(Toča.) Skoraj povsod po Slovenskem letina lepo kaže. Poljedelci se veselijo pridelkov tembolj, ker je minolo leto bila slaba letina. Iz mnogih krajev pa dohajajo žalostna poročila, da toča uničuje up kmetovalcev. Tako je nedavno po krški dolini toča pobila. Po Štajarskem in Koroškem je v mnogih krajih napravila veliko škodo. Minolo soboto pa je potokla pri Dobu, Podrečji in Domžalah. Treska in hudega vremena varuj nas Bog!

(V Ljubljano) se je včeraj popoldne po državni železnici pripeljal na svojem zabavnem potovanju skozi Koroško oddelek gojencev graške gluhonemnice v spremstvu svojega ravnatelja č. g. svetovaleca A. Zeiringerja, enega učitelja in učiteljice. Danes so se odpeljali v Trst.

(Nesreča.) Iz Trsta se nam poroča, da se je v soboto ponesrečil strojevodja g. J. Bobnar, ki je mnogo let posloval v tukajšnji tiskarni Kleina in Kovača. Stroj v tiskarni Amato mu je zdrobil roko, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

(Spominski listi.) imenuje se mala knjižica, katero je ob priliki razvija društvene zastave izdalo slovensko akademsko društvo „Triglav“ v Gradcu. Knjižico je sodelovanjem Fr. Mohoriča, Fr. Tomiška in J. Žolgarja vredil Jožef Rakež. Društvo „Triglav“ se je osnovalo l. 1875. in je imelo doslej 7 častnih, 252 rednih in 24 podpornih udov; po-

vprečno je vsako leto vstopilo 17 novih udov. Društvo ima 954 knjig in 256 muzikalij, listov pa 25, katerih 20 dobiva brezplačno.

(Akad. društvo „Triglav“) prosi oproščenja vse rodoljube, ki bi po zmoti ne dobili vabila k slavnosti, ker se pri tolikem številu vabil pri vsej pazljivosti ni lahko moči ogniti neljubim pomotam. Ob enem nam je opozoriti vse čast. udeležence naše slavnosti, da se bodo ustavljali tudi brzovlaki v Središči, dovažujoči goste. Slavnostise bodo vdeležili skoro iz vseh slovenskih in bližnjih hrvatskih pokrajin. Po razvitu zastave gredō društveniki na pokopališče z zastavo, da položē venec na grob bivšega Triglavana, občē priljubljenega Frana Sajnkoviča.

(Rodoljuben čin.) V kopeli na Oljski gori poleg Jeruzalema je na prostornih mramorovih ploščah izklesan „Očenaš“ v dvaintridesetih jezikih. Doslej na teh ploščah ni bilo „Očenaša“ v češkem jeziku. Princ Karol Schwarzenberg, poznat iz zadnje hutske debate v češkem deželnem zboru, je kupil za 1000 frankov prostor ter za 700 frankov dal izgotoviti lepo mramorovo ploščo s češkim „Očenašem“.

(Pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah) poleg Trsta priredi v nedeljo, dne 1. junija, na vrtu gostilne „Al Risorgimento“, veselico. Začetek ob polu 7. uri zvečer. Vstopnina 30 kr., sedeži po 10 kr. Vspored: 1. A. Hribar: „Pozdrav gostom“, zbor. 2. H. Ražem: „Himna Adrije“, zbor s spremljevanjem Piccolijevega orkestra. 3. Foerster: „Pjevajmo“, zbor. 4. Foerster: „Ave Marija“ iz operete „Gorenjski slavček“. 5. S. Gregorič: „Domovini“, deklamacija. 6. H. Volarič: „Kdo vstaja na dan?“, zbor. 7. J. pl. Zajc: „Večer na Savi“, zbor z orkestrom. 8. K. Trifkovič: „Šolski nadzornik“, vesela igra. 9. Prosta zabava.

Telegrami.

Dunaj, 28. maja. Uradni list je objavil postavo o podporah iz državnega zaklada za Kranjsko, Češko in Goriško; dalje postavo o maksimalnih tarifih za osebni prevoz na železnicah in koncesijo za lokalno železnico Radgona-Ljutomer.

Dunaj, 27. maja. Streha paviljona avstrijske sladorne industrije na razstavi je pogorela. Druge škode ni.

Gradec, 27. maja. 700 zidarjev je ustavilo delo.

Praga, 28. maja. Štrajk rudokopov pojemlje, ker štrajkovci ne pričakujejo v speha. Pri dopolnilni volitvi v deželni zbor za fideikomisno veleposestvo je izvoljen grof Evgen Czernin.

Sofija, 27. maja. Državni pravdnik zahteva za Panico, Arnavdova in Risova smrtno kazen.

Umrli so:

21. maja. Terezija Brus, trgovčeva vdova, 74 let, Lingarjeve ulice 7, apoplexia. — Matija Simič, delavec, 30 let, Kravja dolina 11, jetika.

Tuji.

26. maja. Pri **Matiču**: Brauchbar, Habliček, Mandel, Frankel, Sinreich, trgovci, in Vogel, potovalec, z Dunaja. — Arko, trgovec, iz Ribnice. — Kleperer, trgovec, iz Prage. — Viljem Putiek iz Kočevja.

Pri **Stonu**: Josip baron Fluk in dr. Bolaffio iz Trsta. — Piazza iz Trliča — Mandrovič s sinom iz Zagreba.

Št. 9021.

23. maja. Marija Petač, delavčeva hči, 5 mesecev, Cesta v mestni log 41, katar v črevih.

24. maja. Frančiška Bergant, delavčeva hči, 8 mesecev, sv. Petra cesta 55, jetika. — Viljem pl. Lehman, c. in kr. nadporočnik v pokoji, 68 let, na Bregu 20, pljučnica. — Ivan Habe, dijak, 11 let, Mestni trg 10, meningitis. — Pavel Skof, pisarjev sin, 11 mesecev, Starinarska cesta 1, katar v črevih.

V bolnišnici:

20. maja. Uršula Lesjak, gostija, 73 let, pljučnica.

23. maja. Marija Civha, gostija, 79 let, marasmus.

25. maja. Terezija Počilar, gostija, 70 let, marasmus.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v inčih
		razkoma v mm	toplomera po Celziju			
27	7. u. zjut.	730 0	15.2	svzhod	del. jasn.	4.30
	2. u. pop.	730 0	19.6	szpad	oblačno	
	9. u. zveč.	731 1	16.2	sl. jzad	oblačno	

Srednja temperatura 17.0° za 0.9° nad normalom

Dunajska borza.

(Telegrafovo poročilo.)

28. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	89	gl.	05	kr.
Srebrna " 5 1/2 " 100 " " 16 %	89	"	75	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109	"	45	"
Papirna renta, davka prosta	101	"	20	"
Akcije avstr.-ogerske banke	966	"	"	"
Kreditne akcije	301	"	40	"
London	117	"	20	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleond.	9	"	35	"
Cesarski cekini	5	"	57	"
Nemške marke	57	"	55	"

Zadruga brivcev in vlasuljarjev ljubljanskih

naznanja slavnemu občinstvu, da bodo pričenši s 1. junijem brivnice in vlasuljarnice ob nedeljah in praznikih od 3. ure popoldne zaprte. (12-1)

(20-13)

Karola Gianija zalogo umetaljne vezanine in tkanine priporočata

Fellinger & Hassinger

Dunaj, L. Seilergasse 10, Göttweigerhof

velečastiti duhovščini kakor:

bandera, baldahine, mašne plašče, dalmatike, pluviale, velume monštrance, kelije, kadilnice, altarne svetilnice, svete kipe, križeva pota, božje grobe, cerkvene lestence od stekla in medi, vsakovratne oblike in sloga. Na zahtevanje pošiljajo se parametri na ogled. Skoro 100 let imajoči sloveč obstanek naše ustanovitve jamči zanesljivost naše trdnice. Ilustrovane cenike pošiljava brezplačno in franko.

(3-1)

Razglas.

V dodatku k tuuradnemu razglasu z dne 8. t. m. št. 8349 opozarja podpisani magistrat, da je prepovedano psom dajati torbe, napravljene samo iz mehkega usnja, ker te torbe ne zabranijo grizenja.

Prestopek te prepovedi smatral se bode kot prestopek pasjega kontumaca in kot tak postavno kaznoval.

Mestni magistrat ljubljanski, dne 24. maja 1890.

OLJNATE BARVE

kositarskih pušicah po pol in jeden kilo priporočaja najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6.